

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินคดีล้มละลายกับอดีตนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ

องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระได้มีหนังสือ ที่ อย ๘๐๑๐๑/๑๕ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ ได้รับแจ้งผลการตรวจสอบสืบสวนจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑ (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) กรณีร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อที่ดินสำหรับก่อสร้างอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ โดยมีข้อเท็จจริงและผลการตรวจสอบสรุปได้ดังนี้

(๑) วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ นายปรีชาดิ จันเจ็ก ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ ได้ทำบันทึกข้อความในฐานะเจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อรายงานขออนุมัติจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษ สำหรับก่อสร้างที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระโดยการจ่ายขาดเงินสะสมตามมติสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ สมัยสามัญที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ เนื้อที่ไม่เกิน ๕ ไร่ ภายในวงเงิน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท แต่เนื่องจากที่ดินที่จัดซื้อดังกล่าวมีไช้ที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้างซึ่งจำเป็นต้องซื้อเฉพาะแห่ง ไม่สามารถดำเนินการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษได้ รวมทั้งไม่ได้นำราคาที่ดินที่เคยมีการจัดซื้อขายจริงมาเปรียบเทียบเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการเสนอรายงานขอซื้อขอย้างดังกล่าวด้วย จึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยข้อ ๑๗ (๕) และข้อ ๒๐ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ นางอังสนา วิทย์ประพัฒน์ ได้ยื่นใบเสนอราคาเสนอขายที่ดินโฉนดเลขที่ ๓๐๓๖๗ เลขที่ดิน ๑๔๘ ตำบลไผ่พระ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เนื้อที่ ๔ ไร่ ๓ งาน ๖๓ ตารางวา ราคาไร่ละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๔๔๐,๐๐๐ บาท โดยเมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ คณะกรรมการจัดซื้อโดยวิธีพิเศษซึ่งประกอบด้วยนายละออ จันบำรุง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ นายสมจิต จิตรสุทธิทรัพย์ หัวหน้าสถานีอนามัยตำบลไผ่พระ นายวิเชียร ธรรมเจटना ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖ นายอัศวิน ไตรอุโภค ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๗ และนายนิพนธ์ ทรัพย์ประเสริฐ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๘ ได้ทำบันทึกคณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีพิเศษเสนอความเห็นต่อนายละออฯ ในฐานะผู้มีอำนาจสั่งซื้อ ให้จัดซื้อที่ดินของนางอังสนาฯ ในราคาไร่ละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๒,๔๔๐,๐๐๐ บาท และนายละออฯ ได้ลงลายมือชื่ออนุมัติในวันเดียวกันนั้น ซึ่งเป็นวันก่อนวันที่นางอังสนาฯ จะยื่นใบเสนอราคาขายที่ดินดังกล่าวให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระได้จัดซื้อสูงกว่าราคาประเมินของทางราชการ เป็นเงิน ๑,๒๖๘,๕๐๐ บาท (๒,๔๔๐,๐๐๐ บาท - ๑,๑๗๑,๕๐๐ บาท) โดยอ้างว่าที่ดินที่ซื้อจากนางอังสนาฯ ได้รวมค่าถมที่ดินไว้ด้วยแล้ว จึงทำให้มีราคาสูงกว่าราคาประเมินของทางราชการ อย่างไรก็ตาม จากการตรวจสอบข้อมูลของที่ดินแปลงดังกล่าว ปรากฏว่านางอังสนาฯ ได้ซื้อมาจากสหกรณ์เช่าซื้อที่ดินบางไทร จำกัด เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ในราคาเพียงไร่ละ ๒,๗๕๐ บาท รวมทั้งแปลงเป็นเงิน ๑๓,๔๘๖ บาท

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๑/๗๗ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ซึ่งในขณะนั้นนายละออฯ ดำรงตำแหน่งกรรมการสหกรณ์เช่าซื้อที่ดินบางไทร จำกัด นายละออฯ ย่อมรู้ข้อมูลดังกล่าวเป็นอย่างดี แต่กลับอนุมัติให้จัดซื้อที่ดินจากนางอังสนาฯ ในราคาที่สูงกว่าราคาประเมินของทางราชการมาก พฤติการณ์ของคณะกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษ และนายละออฯ นำเชื่อว่ามีเจตนาที่จะซื้อที่ดินของนางอังสนาฯ เป็นการเฉพาะเจาะจง จึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยระเบียบและกฎหมาย

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินอาศัยอำนาจตามประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๒ เรื่อง ให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลใช้บังคับต่อไป ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ และประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๒๙ เรื่อง แก้ไขประกาศคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ฉบับที่ ๑๒ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๙ พิจารณาแล้วเห็นชอบกับผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ดำเนินการทางวินัยกับนายปาริชาติฯ และนายสมจิตฯ ในฐานะกรรมการจัดสรรหาที่ดินและกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษตามข้อ ๘ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๒) ดำเนินการกับนายละออฯ นายวิรัตน์ ไตรอุโกล นายทองพูน ทรัพย์ประเสริฐ นายวิเชียรฯ นายอัศวินฯ และนายนิพนธ์ฯ ในฐานะกรรมการการจัดสรรหาที่ดินและกรรมการจัดซื้อที่ดินโดยวิธีพิเศษ ตามควรแก่กรณี หากพบว่าการกระทำผิดกฎหมายก็ให้ดำเนินการทางอาญาด้วย

(๓) ดำเนินการทางแพ่งกับผู้ที่เกี่ยวข้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระได้ดำเนินการทางแพ่งโดยมีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ ที่ ๒๒/๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และคณะกรรมการฯ ได้สอบสวนข้อเท็จจริงและสรุปรายงานความเห็นเสนอนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ (นายวิทยา งามศักดิ์) แล้ว นายกองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ (นายวิทยาฯ) เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการฯ และได้รายงานความเสียหายที่ไม่ต้องส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้ว โดยองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ ที่ ๑๔๘/๒๕๕๒ เรื่อง การชดเชยค่าสินไหมทดแทนกรณีความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ กรณีจัดซื้อที่ดินขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ มีราคาสูงเกินความเป็นจริง ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อที่ดินให้ชำระค่าสินไหมทดแทนแล้ว

เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวยินยอมชดเชยค่าสินไหมทดแทน ยกเว้นนายละออฯ ที่เพิกเฉยไม่ชดเชยค่าสินไหมทดแทน องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระจึงทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเพื่อขอความเห็นชอบในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองกับนายละออฯ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเห็นชอบให้ใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยวิธีการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน และขายทอดตลาดทรัพย์สินของนายละออฯ

ต่อมาองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระได้ทำหนังสือถึงหน่วยงานราชการ เช่น ที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยาและขนส่งจังหวัดพระนครศรีอยุธยา รวมถึงธนาคารต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือ

ในการสืบทรัพย์สำหรับประกอบการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ปรากฏว่าไม่มีทรัพย์สินหรือไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบยอดเงินในบัญชีได้ เนื่องจากเป็นความลับของลูกค้าและการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นส่วนบุคคลจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคล องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระจึงไม่สามารถเรียกกรองค่าสินไหมทดแทนจากนายละออฯ ได้ โดยคดีจะขาดอายุความในวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งจะทำให้ราชการได้รับความเสียหายได้

องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระจึงขอหารือ ดังนี้

(๑) องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระจะดำเนินการฟ้องนายละออฯ ซึ่งต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๔๐๕,๙๒๐ บาท (สี่แสนห้าพันเก้าร้อยยี่สิบบาทถ้วน) เป็นบุคคลล้มละลายได้หรือไม่

(๒) องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระจะดำเนินการตัดเงินจำนวนดังกล่าวเป็นหนี้สูญได้หรือไม่ เพราะสืบทรัพย์มาตลอดแต่ปรากฏว่าติดขัดในข้อกฎหมายหรือไม่ปรากฏทรัพย์สิน

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารือขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระไม่อาจบังคับทางปกครองแก่นายละออ จันบำรุง เพื่อนำเงินมาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระจะดำเนินการฟ้องนายละออฯ เป็นบุคคลล้มละลายได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำละเมิดจนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ ขั้นตอนการเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชดใช้ค่าสินไหมทดแทนย่อมเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งรวมถึงการดำเนินคดีล้มละลายกับเจ้าหน้าที่ผู้นั้นด้วย โดยข้อ ๒๗^๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจะดำเนินคดีล้มละลายแก่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้ต่อเมื่อการที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้นั้นเกิดจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ อันเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเพื่อให้หน่วยงานของรัฐไม่ได้รับชำระหนี้ครบถ้วน ทั้งนี้ หากหน่วยงานของรัฐนั้นเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ข้อ ๒๙^๒ แห่งระเบียบดังกล่าวได้กำหนดให้การดำเนินการตามข้อ ๒๗ ต้องเป็นไปตามระเบียบสำหรับหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น อย่างไรก็ตาม หากปรากฏว่าผู้กระทำละเมิดได้พ้นจากการเป็น “เจ้าหน้าที่” ไปแล้ว การดำเนินคดีล้มละลายแก่ผู้นั้นย่อมไม่อยู่ในบังคับตามข้อ ๒๗ และข้อ ๒๙ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

^๑ข้อ ๒๗ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แม้ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายพิจารณาผ่อนผันตามความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดและต้องไม่ดำเนินคดีล้มละลายแก่ผู้นั้น แต่หากการที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้นั้นเกิดจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ อันเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเพื่อให้หน่วยงานของรัฐไม่ได้รับชำระหนี้ครบถ้วน ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีล้มละลาย

^๒ข้อ ๒๙ ในกรณีตามข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ หรือข้อ ๒๘ ถ้าเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐที่เป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ การดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบสำหรับหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ ซึ่งเป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) ในเรื่องเสรีที่ ๘๓๒/๒๕๔๑^๖

กรณีของนายละออฯ ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๑ (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) ได้แจ้งผลการตรวจสอบว่านายละออฯ ขณะดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ น่าเชื่อว่ามีเจตนาที่จะซื้อที่ดินของนางอังสนา วิทยประพัฒน์ เป็นการเฉพาะเจาะจงในราคาที่สูงกว่าราคาประเมินของทางราชการ จึงเป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบด้วยระเบียบและกฎหมาย และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเห็นชอบกับผลการตรวจสอบดังกล่าวโดยให้ดำเนินการทางแพ่งกับนายละออฯ และต่อมามององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระได้มีคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ ที่ ๑๔๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เรียกให้นายละออฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงินจำนวน ๔๐๕,๙๒๐ บาท แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านายละออฯ ได้พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระและมีได้มีสถานะเป็น “เจ้าหน้าที่” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ แล้ว การดำเนินคดีล้มละลายกับนายละออฯ จึงไม่อยู่ในบังคับตามข้อ ๒๗^๗ และข้อ ๒๙^๘ แห่งระเบียบดังกล่าว

อย่างไรก็ดี การที่องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระจะดำเนินคดีล้มละลายกับนายละออฯ ได้นั้น จะต้องพิจารณาตามมาตรา ๙^๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ที่กำหนดหลักเกณฑ์การฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายไว้ ๓ ประการ กล่าวคือ (๑) ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว (๒) ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท และ (๓) หนี้้นนี้อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนไม่ว่าหนี้้นนี้จะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม เมื่อข้อหาหรือในเรื่องนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่า นายละออฯ จะต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระ ที่ ๑๔๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เป็นเงินจำนวน ๔๐๕,๙๒๐ บาท และยังไม่ปรากฏว่านายละออฯ เป็นหนี้เจ้าหนี้รายอื่นรวมกันเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระจึงไม่อาจฟ้องนายละออฯ เป็นบุคคลล้มละลายได้

ประเด็นที่สอง กรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระมีปัญหาการติดตามทรัพย์สินของนายละออฯ เพื่อนำมาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระจะดำเนินการตัดเงินจำนวนดังกล่าวเป็นหนี้สูญได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า โดยที่การจำหน่ายหนี้สูญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน

^๖บันทึก เรื่อง การดำเนินการฟ้องล้มละลายแก่เจ้าหน้าที่ที่ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง (ปัญหาข้อกฎหมาย ข้อ ๒๗ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๖/๒๒ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๔๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๘โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๙มาตรา ๙ เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ

(๑) ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๒) ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท และ

(๓) หนี้้นนี้อาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนไม่ว่าหนี้้นนี้จะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม

การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ด้วยเหตุนี้
องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่พระจึงควรดำเนินการให้เป็นไปตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย
ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นฯ ต่อไป

(นางสาวจรรวณ เห่งตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๖๒

ข้อ ๙๗ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอาจจัดเก็บหนี้จากลูกหนี้ที่ค้างชำระเกินกว่าสิบปี
ขึ้นไป ด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด และได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

(๑) เร่งรัดติดตามให้มีการชำระหนี้แล้ว แต่ไม่สามารถจัดเก็บได้ เนื่องจากลูกหนี้กลายเป็น
บุคคลล้มละลาย ยากจน ไม่มีทรัพย์สินจะเรียกชำระหนี้ได้ หรือกฎหมายมิได้เปิดช่องให้กระทำได้

(๒) กรณีที่ลูกหนี้ตายหรือสาบสูญ ผู้รับพินัยกรรมหรือทายาทผู้รับมรดกต้องเป็นบุคคล
ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับที่ได้ระบุไว้ใน (๑)

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้โดยได้รับความเห็นชอบจาก
ผู้บริหารท้องถิ่น และได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น

หลักเกณฑ์การจำหน่ายหนี้สูญและวิธีการบันทึกบัญชีให้เป็นไปตามที่ปลัดกระทรวงมหาดไทย
กำหนด